

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА»

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-професійної програми «Цивільна безпека» з метою удосконалення системи якості вищої освіти в ТДАТУ.

Анкетування проведено в 1 семестрі 2019-2020 навч. року.

Учасники анкетування – науково-педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни, що передбачені навчальним планом по освітньо-професійній програмі (ОПП) «Цивільна безпека». Всього опитано **21 респондент**.

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Цивільна безпека» за критерієм **«Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»** наведено на рисунку 1.

Рис. 1. Оцінювання **«Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»** (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (*1- найбільш важлива*) представлено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність застосовувати знання на практиці	1
Засвоєння основ базових знань з професії	2
Базові загальні знання	3
Здатність до аналізу і синтезу	4
Усне і письмове спілкування рідною мовою	5
Знання другої мови	6
2 блок	
Здатність до навчання	1
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	2
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	3
Прийняття рішень	4
Дослідницькі навички і уміння	5
Елементарні комп'ютерні навички	6
Здатність до критики та самокритики	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Результати оцінювання показали **високий рівень** «оцінка 5» наступних якостей та навичок: «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання» (60%), «націленість на кінцевий результат» (55%) та «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» (55%). **Низький рівень** «оцінка 1» по 15% оцінили - «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «навички управління персоналом, колективом» та «ведення ділової документації».

Таблиця 2 – Оцінювання якостей та навичок випускників (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	5	15	25	25	30
Рівень базових (професійних) знань і навичок	11	16	11	26	37
Стратегічне мислення	5	15	10	45	25
Націленість на кінцевий результат	5	10	10	20	55
Здатність працювати в колективі, команді	5	20	10	25	40
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	15	10	15	25	35

Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	5	10	0	25	60
Навички управління персоналом, колективом	15	10	5	35	35
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	10	15	0	55	20
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями					
	15	10	5	15	55
Ведення ділової документації	15	5	10	45	25

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Цивільна безпека» наведений в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Цивільна безпека» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Співвідношення теоретичної і практичної частини	62
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	62
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	95
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	43
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	57
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	86
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	43
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	19

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів п'ять найбільш необхідних складових освітньої програми «Цивільна безпека» наступні:

1. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (95%)
2. Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах (86%)
3. Співвідношення теоретичної і практичної частини (62%)
4. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (62%)
5. Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (57%).

Тому, при оновленні освітньої програми на цих складових необхідно

зупинитись більш детально.

Результати щодо залучення роботодавців до розроблення та модернізації освітньої програми показані на рисунку 2.

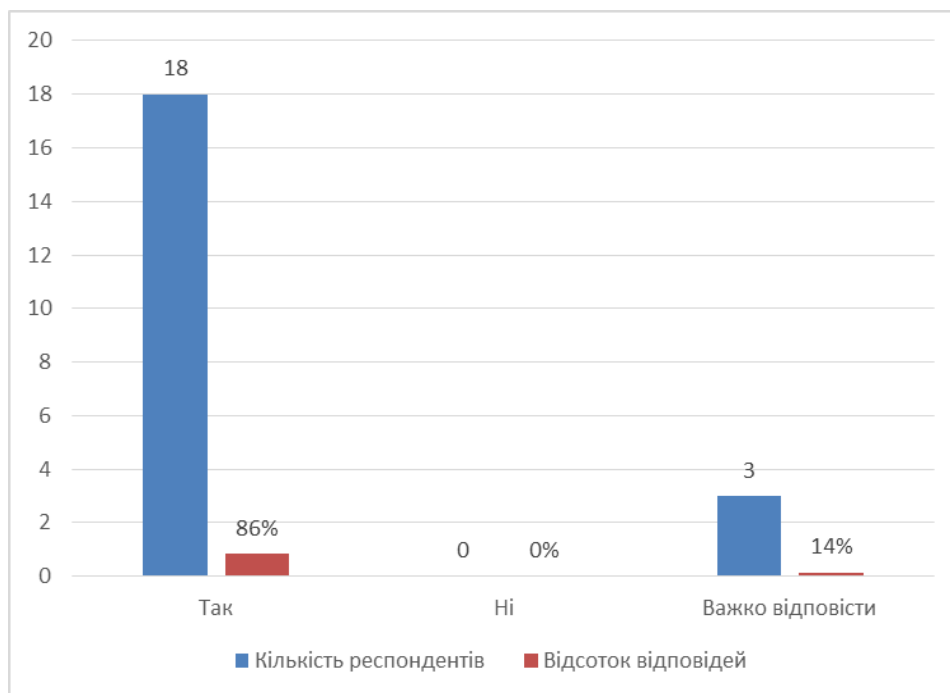

Рисунок 2 - Оцінювання «*Чи вважаєте Ви, що необхідно залучити роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм?*» (у відсотках)

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – «Електротехніка»; «Корпоративна та професійна етика»; загальноінженерні дисципліни та ті, що пов'язані з сучасними досягненнями в галузі природничих наук і техніки; «Організація навчання та медоглядів».

- *необхідно вилучити з освітнього процесу* - «Логіка», «Фізичне виховання» та складові гуманітарної підготовки, які здобувач вищої освіти може опанувати самостійно.

Щодо інших пропозицій викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми:

- поліпшити відвідуваність занять;
- скасувати таку форму, як "вільне відвідування";
- узгодження всіх складових ОП та підвищення кваліфікації викладачів відповідно викликам сучасного освітнього простору.

Висновки

1. Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Цивільна безпека» за критерієм «Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу» показали що, знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу на «повністю відповідають» 80% та «швидше відповідають» 20%, це свідчить що, знання отримані на ОПП «Цивільна безпека» відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу.

2. Результати ранжування щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом показали, що найбільш вагомі компетентності для випускника для роботи за фахом це «Здатність застосовувати знання на практиці» та «Здатність до навчання» а найменш важливі це «Знання другої іноземної мови» та «Здатність до критики та самокритики».

3. Результати оцінювання якостей та навичок випускників показали що, високий рівень «оцінка 5» мають наступні критерії: «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання» (60%), «націленість на кінцевий результат» (55%) та «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» (55%).

4. Низький рівень оцінювання якостей та навичок випускників «оцінка 1» по 15% мають критерії - «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «навички управління персоналом, колективом» та «ведення ділової документації».

Підвищити рівень за цим критерієм можливо за рахунок збільшення частки публічних виступів, впровадження ділових ігор, дискусій та розгляд процедури складання ділової документації на практичних заняттях за ОПП.

5. Результати опитування респондентів за п'ятьма найбільш необхідними складовими ОПП «Цивільна безпека» показали що, найбільш необхідні складові ОПП це «Спрямованість дисциплін на майбутню професію» (95%), «Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах» (86%) , «Співвідношення теоретичної і практичної частини» (62%), «Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін» (62%), «Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (57%)».

6. Результати щодо залучення роботодавців до розроблення та модернізації освітньої програми «Цивільна безпека» показали що 86 % респондентів підтримують

залучення роботодавців до розроблення та модернізації освітньої програми «Цивільна безпека».

7.Щодо *необхідності введення до освітнього процесу* дисципліни – «Електротехніка» слід зазначити що, розділ «Основи електротехніки» розглядається у складі дисципліни « Електробезпека».

Щодо *необхідності введення до освітнього процесу* дисципліни – «Корпоративна та професійна етика», слід зазначити що, складова цієї дисципліни вивчається на дисципліні «Етика та естетика».

Щодо *необхідності введення до освітнього процесу* ряду загально-інженерних дисциплін та тих, що пов'язані з сучасними досягненнями в галузі природничих наук і техніки викладається в межах ОПП «Цивільна безпека».

Щодо *необхідності введення до освітнього процесу* дисципліни «Організація навчання та медоглядів» можна зазначити що, фахові компетентності щодо організації навчання отримуються при вивченні дисципліни «Основи охорони праці» а фахові компетентності щодо організації медоглядів здобуваються при вивченні дисциплін «Виробнича санітарія».

8. Також взяти до уваги інформацію щодо *необхідності вилучення з освітнього процесу* дисциплін «Логіка», «Фізичне виховання» та складових гуманітарної підготовки, які здобувачі вищої освіти можуть опанувати самостійно.

9.Взяти до уваги інформацію щодо пропозицій викладачів з покращення якості освіти та освітньої програми, а саме: поліпшити відвідуваність занять здобувачами; узгоджувати всі складові ОП та підвищувати кваліфікацію викладачів відповідно викликам сучасного освітнього простору.

10. Щодо пропозиції скасувати таку форму, як "вільне відвідування" можна зазначити що, вільне відвідування лекційних занять передбачено «ПОЛОЖЕННЯМ про навчальну дисципліну студента у Таврійському державному агротехнологічному університеті» <http://www.tsatu.edu.ua/nmc/wp-content/uploads/sites/52/Pologennya-pro-navchalnu-disciplinu-studenta.pdf>

Декан факультету агротехнологій та екології,
к.с.-г.н, доцент
Завідувач відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н, доцент

Іванова І.С.

Скляр Р.В.